

Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2021-18205	SP	17. maj 2021

EUU alm. del – svar på spørgsmål 160 fra Jan E. Jørgensen stillet den 20. april 2021 til udenrigsministeren

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, hvor mange gange Danmark har aktiveret forsvarsforbeholdet samt hvornår og af hvilke grunde?

Svar

Forsvarsforbeholdet indebærer, at Danmark ikke deltager i en del af EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik på forsvarsområdet.

Forsvarsforbeholdet er traktatfæstet i artikel 5 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er en del af Lissabontraktaten. Danmark aktiverer ikke forsvarsforbeholdet, men det finder anvendelse, når specifikke kriterier er opfyldt. Forsvarsforbeholdet finder anvendelse, når der er tale om en retsakt med hjemmel i artikel 26, stk. 1., artikel 42 eller artikel 43-46 i Traktaten om Den Europæiske Union, hvis retsaktens samtidig har indvirkning på forsvarsområdet. Forsvarsforbeholdet er desuden til hinder for dansk deltagelse i et tiltag, hvis deltagelse vil betyde, at Danmark herigennem bidrager til gennemførelsen af et tiltag omfattet af forsvarsforbeholdet.

Det danske forsvarsforbehold har fundet anvendelse adskillige gange, særligt i forbindelse med EU's militære missioner, men også i forbindelse med etableringen af EU's permanente strukturerede samarbejde på forsvarsområdet (PESCO) samt EU's forsvarsagentur (EDA). Ved fremlæggelsen af nye EU-tiltag på forsvarsområdet vurderer regeringen, om forsvarsforbeholdet finder anvendelse.

I forbindelse med udarbejdelsen af DIIS-udredningen om ”Europæisk forsvarssamarbejde og det danske forsvarsforbehold” blev der lavet en liste over retsakter, hvor forsvarsforbeholdet har fundet anvendelse. Der henvises til denne liste, som kan findes i DIIS-udredningen på side 18 via følgende link: <https://www.diis.dk/publikationer/europaisk-forsvarssamarbejde-danske-forsvarsforbehold>. Det bemærkes, at det følger af forsvarsforbeholdet, at Danmark herudover ikke kan medvirke til gennemførelsen af forbeholdsbelagte tiltag. Hvornår det er tilfældet, vurderes fra sag til sag.

I de tilfælde hvor en retsakt med hjemmel i de i forsvarsforbeholdet nævnte bestemmelser indeholder både militære og civile elementer, vil Danmark kunne deltage i de civile elementer, såfremt de civile og militære elementer kan adskilles tilstrækkeligt. Det har for eksempel været tilfældet ved dansk deltagelse i Den Europæiske Fredsfacilitet, hvor Danmark kun tager del i visse elementer af faciliteten.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod